

معماری درام

پیرنگ، شخصیت
درون‌مایه، ژانر و سبک

دیوید لتوین | جو وراپین استاگردیل
ترجمه امیر راکعی

چاپ دوم

انتشارات ساقی

معماری درام

پیرنگ، شخصیت، درون‌مایه، ژانر و سبک

دیوید لتوین، جو و رایین استاکدیل

ترجمه امیر راکعی

نوبت چاپ: دو، ۱۳۹۷، شمارگان: ۱۱۰۰ نسخه

مدیر هنری: احسان سین

ویراستار: آذین محمدزاده

قیمت: ۲۸۰۰۰ تومان

لیتوگرافی و چاپ: صدف

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۱۲-۳۲-۱

در این کتاب املای واژگان، براساس دستور زبان فرهنگستان زبان و ادب فارسی است.

حقوق چاپ و نشر برای انتشارات ساقی محفوظ است.

لتوین، دیوید، ۱۹۶۰ - م. Letwin, David

معماری درام: پیرنگ، شخصیت، درون‌مایه، ژانر و سبک / دیوید لتوین، جو و رایین استاکدیل، ترجمه امیر راکعی.

تهران: ساقی، ۱۳۹۷، ۳۰۴ ص.

قیمت: ۲۸۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: The architecture of drama: plot, character, theme, genre, and style, 2008.

یادداشت: کتابخانه.

۱. نمایشنامه پردازی ۲. نمایشنامه -- تاریخ و نقد -- نظریه

شناسه افزوده: استاکدیل، جو، ۱۹۲۵ - م. Stockdale, Joe. استاکدیل، رایین، ۱۹۲۵ - م. Stockdale, Robin

شناسه افزوده: راکعی، امیر، ۱۳۶۳ - مترجم

ردمبندی کنگره: PN۱۶۶۱ ۱۳۹۴ م/ ۲۱

ردمبندی دیویی: ۲/۸۰۸

شماره کتابشناسی ملی: ۳۷۶۸۶۲۵

دفتر: ۸۸۸۰۴۸۴۶، فروشگاه: ۸۸۸۹۷۸۱۴، پخش: ۸۸۸۵۳۹۰۸

نشانی: تهران، میدان فردوسی، خیابان شهید سپهبد قرنی، شماره ۱۶

۹.....	پیشگفتار
۱۵.....	مقدمه
۲۵.....	پیرنگ
۲۵.....	شخصیت
۲۶.....	درون‌مایه
۲۶.....	ژانر
۲۷.....	سبک
۳۷.....	فصل ۱ / پیرنگ
۴۴.....	شخصیت اصلی
۵۰.....	حادثه محرک
۵۸.....	هدف‌ها
۶۵.....	موانع
۷۰.....	موانع داخلی
۷۲.....	موانع خارجی
۷۶.....	بحران
۸۵.....	نقطه اوج
۸۹.....	گره‌گشایی
۹۱.....	پایان نمایش
۹۳.....	فرشته نجات
۹۶.....	خلاصه هفت عنصر ساختاری یک پیرنگ

فصل ۲ / شخصیت	۱۰۱
فصل ۳ / درون‌مایه	۱۲۷
درون‌مایه «اتوبوسی به نام هوس»	۱۳۸
ایهامات	۱۵۰
جهان‌شمول	۱۵۳
فصل ۴ / ژانر	۱۵۹
تراژدی	۱۶۵
درام	۱۷۴
ملودرام	۱۷۷
کمدی	۱۸۲
فارس	۱۸۶
فصل ۵ / سبک	۱۹۳
سبک در دوره‌های تاریخی (ایسم‌ها)	۱۹۷
کلاسیسیسم	۱۹۸
رمانتیسیسم	۲۰۲
رنالیسم	۲۰۲
ناتورالیسم، رنالیسم، گزینشی و اکسپرسیونیسم	۲۰۴
سبک معماری	۲۰۶
سبک نویسنده	۲۰۸

۲۱۵	سبک طراحان
۲۲۱	سبک کارگردان
۲۲۸	سبک بازیگران
۲۳۸	آیا ما باز گرانی داریم که بتوانند به سبک کلاسیک بازی کنند؟
۲۴۷	پی‌گف‌هار
۲۷۱	درباره نویسندگان
۲۷۱	دیوید لتوین
۲۷۲	جو و رایین استاکدیل
۲۷۵	عناوین لاتین اسامی پررنگ در متن
۲۸۵	اعلام

پیشگفتار

این کتاب برای فعالان هنرهای نمایشی که ارزش می‌کنند بر داستان‌گویی دراماتیک تسلط پیدا کنند، برای اساتید دانشگاه که واحدهای درسی ادبیات نمایشی را آموزش می‌دهند و دوست دارند درام را به عنوان چیزی تجربه کنند که اجرا می‌شود، به این که تنها خواننده شود، و برای عاشقان تئاتر و سینما در نظر گرفته شده، کسانی که تنها به خواندن درباره آن چه تماشا می‌کنند، بینش عمیق‌تری داشته باشند.

برای رسیدن به این هدف، ادعای بزرگی نداریم که تحقیقی نو، یا نظریه‌ای جدید درباره درام ارائه می‌دهیم. ما کار پیشینیان را با نظریات امروزی ترکیب کرده و آن‌ها را طبق تجربیات مان به عنوان مدرس، کارگردان، نویسنده و بازیگر تصحیح کرده ایم. نتیجه، تقریباً همانند همه مسائل مرتبط با هنر، ذهنی است نه علمی. ما همان گونه که فرضیه‌ها و نتایج دیگران را به چالش می‌کشیم، خواننده را هم تشویق می‌کنیم تا نقادانه فرضیات و نتیجه‌های ما را بیازماید.

فرآیند ترکیب نظریه یک فرد با نظریات دیگران، دام‌هایی قابل پیش‌بینی در راه دارد. موریس وِلنسی^۱ در مقدمه بررسی فن درام‌نویسی چخوفی، در کتاب رشته گسسته، خاطر نشان می‌کند که توجه جدی به دیدگاه‌های دیگران، آن‌ها را آن‌چنان در ذهن ما ماندگار و ثبت می‌کند که اغلب در به یاد آوردن این که متعلق به ما نیستند، دچار مشکل می‌شویم. علاوه بر این که وقتی این دیدگاه‌ها را با ایده خود ترکیب می‌کنیم، ممکن است خردمان را با چیزی که او «حس اطمینان بخش اصالت»^۲ می‌نامد، فریب دهیم. مجازات ابدی مطالعه، این است که همیشه نمی‌توانید به خاطر بیاورید باید به چه کسی ارجاع دهید. در تلاش برای اصلاح هر گونه اشتباه سهوی در این خصوص، آرزو می‌کنیم که دین خود را به طیف گسترده‌ای از هنرمندان، نویسندگان و اندیشمندانی که کارشان اساس این کتاب را تشکیل می‌دهد، بدهد. داد کنیم.

در متن یا در نقل قول‌ها، به بیشترین ارجاعات در وقت مناسب اشاره شده است. میان افرادی که از آن‌ها نام برده شده، ما به ابر کسانانی قدردانی کنیم که مستقیم به ما درس داده‌اند، به ویژه لوراوی. شاول^۳ دانشگاه میشیگان غربی (و همچنین کسانانی که با او همکاری می‌کردند، ریچارد بولسلاوسکی^۴، ماریا اوسپنسکایا^۵، و خانم داکاهونیوا^۶ از لابراتوار تئاتر آمریکا)، والتر پریچارت^۷، پرستون اچ. اپس^۸، ساموئل سلدن^۹ (که به شدت تحت تأثیر فردریک کاک^{۱۰} بود) از دانشگاه کارولینای جنوبی

1. Maurice Valency
2. a comfortings sense of originality
3. Laura V. Shaw
4. Richard Boleslavsky
5. Maria Ouspenskaya
6. Dakahoniva
7. Walter Prichart Eaton
8. Preston H. Epps
9. Samuel Selden
10. Frederick Koch

پیش‌گفتار ■

و کمپتون بل^۱ از دانشگاه دنور. همچنین دوست داریم از همکاران مان در دانشگاه پورديو، مدرسه هنرهای دانشگاه ایالتی نیویورک در پرچیس، مدرسه هنرهای میسون گراس در دانشگاه راتگرز، قدردانی کنیم و به علاوه، از گفت‌وگوهای بی‌شمار با هنرمندان و دانشجویان طی سال‌های مشترک تدریس و فعالیت حرفه‌ای مان یاد کنیم. از مکارمان دیوید گارفیلد^۲، کسی که در دو سال گذشته به درخواست‌های ما با اسفاد از مرجع گارفیلد پاسخ داده، دوستان و متخصصان کامپیوتر، الوین و کانی کلارک^۳ از ترایه‌ن، کارولینای شمالی تشکر می‌کنیم. الوین در طیف وسیعی از برنامه‌های پردازش کلمات، ناهغه و کانی بازیگری با تیزبینی یک طرفدار سرسخت زبان انگلیسی است، او با سرعت متوجه اشتباهاتی می‌شود که بر حسب اتفاق از چشم ما دور می‌ماند. تشکر دیگر از دراست گرانر^۴، بورلی نیکولس^۵، اولین خواننده و منتقد ماست و همچنین آندرو یودر^۶، ویراستار فنی انتشارات اسکِرکرو، و سرانجام تشکر بی‌کران از استیفن رایان^۷، سرویراستار هنری و ویراستار برای همه ای بارزش و صبورانه اش طی مرحله چاپ؛ خلاصه که از همه تشکر می‌کنیم.

در سراسر این کتاب، ما به دلیل روشنی و در دسترس بودن، از بوطیقای ارسطو با ترجمه پرستون اچ. اپس استفاده خواهیم کرد. به خاطر داشت باید یاد داشت که گروه‌ها در همه نقل قول‌های اپس مربوط به خود اوست و بقیه مواردی که در این کتاب آمده‌اند، مربوط به ماست. هر جا که تعریفی ارائه کرده ایم، از واژه‌نامه آمریکن هانتیج (چاپ سوم) یا واژه‌نامه دانشگاهی ویستر (چاپ پنجم) بوده است. مرجع کامل کادمان من، همراه با پی‌نوشت‌های شماره گذاری شده پایان هر فصل آمده‌اند. از آن جا که این کتابنامه‌ها و

1. Campton Bell
2. David Garfield
3. Elvin and Connie Clark
4. Beverly Nichols
5. Andrew Yoder
6. Stephen Ryan

فیلمنامه‌ها در مجموعه‌های متعدد چاپ شده‌اند، نام انتشارات یا شماره صفحات را ذکر نخواهیم کرد.^۱

نوشتن درباره هر موضوعی بدون نشان دادن عقاید شخصی نویسنده غیر ممکن است. به همین دلیل تصدیق می‌کنیم که رویکردمان گرایشی آگاهانه به درام غربی را انعکاس می‌دهد، درامی که به شکلی مقاومت‌ناپذیر درگیر آن شده‌ایم و با آن آشنا هستیم. همچنین به دلیل استفاده‌مان از اصطلاحات انگلیسی رسمی و خودمانی در متن، متوجه تغییر متنایی در این خواهید شد. این تصمیمی کاملاً حساب شده است. فکر کردیم که با چنین رویکردی، به جای محدود کردن خود به لحن‌های متداول و دشوار آکادمیک، با مخاطب ارتباط بهتری برقرار می‌کنیم و این در نهایت به نفع او خواهد بود.

نکته آخر: می‌دانیم نه دست‌یابی به نتیجه‌ای راضی‌کننده در مسئله ضمیر جنسیت چقدر مشکل است. هیچ تلاشی به‌ر مصلحت در قواعد دستوری نمی‌تواند بدترکیبی he or she, s/he، یا استفاده از ضمیر جمع they برای کلی کردن جنسیت افراد را بیوشاند. بنابراین، از خوانندگان ما خواهش می‌کنیم چون با انحرافی جزئی از سنت مرسوم فاصله گرفته‌ایم و تنها با استفاده از ضمیر he همه اشاره کرده‌ایم، ما را ببخشند.^۲

۱. یادآوری می‌شود که همه مطالبی که در پراگماتیک یا کروش قرار گرفته‌اند مربوط به نویسندگان کتاب‌اند و ارجاعات نویسندگان نیز تنها در پی نوشت‌های پایان هر فصل آمده است - م.
۲. در سراسر این کتاب، نویسندگان از ضمیر سوم شخص مفرد مؤنث (She)، برای اشاره به همه اشخاص استفاده کرده‌اند. نظر به عرف معمول که برای این امر از He به عنوان ضمیر سوم شخص مفرد مذکر استفاده می‌شود، حرکت نویسندگان این کتاب نوعی ساختارشکنی تلقی می‌شود. اما با توجه به این که در ادبیات فارسی، ضمیر سوم شخص مفرد برای هر دو جنس مذکر و مؤنث یکسان است، ما در این باره مشکلی نداریم - م.